

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-4-013 (Soruşturma/Uzlaşma)
Karar Sayısı : 24-42/1007-432
Karar Tarihi : 18.10.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER : Gizem HEKİM, Dilara TÜRK BAŞARICI, Ferit CEYLAN,
Gülşah DAL, Metehan KAYA, Umut Utku KURTULMAZ

C. İLGİLİ TARAF : - Birlik Hazır Beton ve Yapı Anonim Şirketi
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Daniş Tunalıgil Sokak
No: 2/24 Çankaya / ANKARA

D. ŞİKÂyetçİLER : - Resen

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 19.10.2023 tarihli, 23-49/937-M sayılı ve 11.01.2024 tarihli, 24-03/39-M sayılı kararları uyarınca yürütülen soruşturma kapsamında, soruşturma taraflarından Birlik Hazır Beton ve Yapı Anonim Şirketi tarafından gönderilen uzlaşma metni neticesinde soruşturmanın ilgili teşebbüs bakımından sonlandırılması.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Ankara ilinde faaliyet gösteren bazı hazır beton üreticilerinin iş gücü pazarında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal ettiği iddiası.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 08.12.2022 tarihli ve 22-54/828-M sayılı kararı uyarınca Ankara ve Kırıkkale illerinde faaliyet gösteren bazı hazır beton üreticileri hakkında yürütülen soruşturma kapsamında, Limmer Beton İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nde (LİMMER) yapılan yerinde incelemede elde edilen belgeler doğrultusunda hazırlanan 31.03.2023 tarihli ve 2022-4-001/BN-09 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 06.04.2023 tarihli toplantısında ele alınmış olup 23-17/311-M sayılı karar ile Ankara'da faaliyet gösteren bazı hazır beton üreticileri hakkında iş gücü pazarına yönelik rekabeti kısıtlayıcı anlaşma/uyumlu eylem yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine ilişkin olarak aynı Kanun'un 40. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) Anılan Kurul kararına istinaden Başkanlık Makamınının 31.08.2023 tarihli ve 71621 sayılı oluru uyarınca başlatılan önaraştırma neticesinde hazırlanan 03.10.2023 tarihli ve 2023-4-013/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, 19.10.2023 tarihli Kurul toplantısında ele alınmış, 23-49/937-M sayılı kararla Baştaş Hazır Beton Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (BAŞTAŞ), Birlik Hazır Beton ve Yapı Anonim Şirketi (BİRLİK), Güven Grup Hazır Beton Hafriyat İnşaat Madencilik Petrol Nakliyat Ticaret Limited Şirketi (GÜVEN), Kandemir Beton İnşaat Nakliyat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (KANDEMİR), Kocalar Hazır Beton ve İnşaat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi (KOCALAR)¹, Kolsan İnşaat

¹ Soruşturma sürecinde, KOCALAR'ın tür değişikliğine gitmesi sebebiyle teşebbüsün ticaret ünvanında değişiklik meydana geldiği tespit edilmiştir. KOCALAR'ın ticaret ünvanınının Kocalar Hazır Beton ve İnşaat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi olarak düzeltilmesi Kurulun 12.06.2024 tarihli ve 24-26/632-M sayılı toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

Otomotiv Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (KOLSAN), Limak Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (LİMAK), LİMMER, Oyak Çimento Fabrikaları Anonim Şirketi (OYAK), Ozan Hazır Beton İnşaat Madencilik Nakliye Petrol Otomotiv Kuyumculuk Ticaret Anonim Şirketi (OZAN), Polat Hazır Beton ve Beton Prefabrik Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (POLAT), S-Uysal Beton İnşaat Nakliyat Hafriyat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (S-UYSAL), SY Ankara Hazır Beton İnşaat Nakliyat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (SY ANKARA), Votorantim Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (VOTORANTİM), Yiğit Hazır Beton Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (YİĞİT), Yu-Bet İnşaat Petrol Nakliye Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (YU-BET) ve Zirve Gurup Hazır Beton İnşaat Petrol Madencilik Nakliyat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (ZİRVE) hakkında anılan teşebbüslerin çalışan ücretlerine ilişkin rekabete hassas bilgi değişiminde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına; bununla birlikte Tiftik Kardeşler Hazır Beton Madencilik İnşaat Hafriyat Petrol Nakliye Otomotiv Taahhüt İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (TİFTİK), (.....), Belbeton Beton Elemanları Sanayi Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi (BELBETON) ve (.....) hakkında ise 4054 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerinde yer alan yetkilerin kullanılmasına karar verilmiştir.

- (5) Anılan Kurul kararına istinaden; 27.10.2023 tarihinde TİFTİK, BELBETON ve (.....)'ta; 03.11.2023 tarihinde ise (.....)'de yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir.
- (6) Yapılan yerinde incelemelerden elde edilen belgeler doğrultusunda hazırlanan 05.01.2024 tarihli, 2023-4-013/BN-01 sayılı ve 2023-4-013/BN-02 sayılı Bilgi Notları, Kurulun 11.01.2024 tarihli toplantısında ele alınmış, 24-03/39-M sayılı karar ile BELBETON ve TİFTİK hakkında soruşturma açılmasına ve Kurulun 19.10.2023 tarihli ve 23-49/937-M sayılı kararıyla başlatılan soruşturma ile birleştirilerek yürütülmesine; 24-03/45-M sayılı karar ile (.....) ve (.....) hakkında 4054 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerinde yer alan yetkilerin kullanılmasına karar verilmiştir.
- (7) Soruşturma süreci devam ederken soruşturma heyeti tarafından yapılan araştırmalar neticesinde, soruşturma açılmasına dayanak teşkil eden bulguda açık ünvanı olmaksızın adı "*Tiftik*" olarak belirtilen teşebbüsün; Ankara'da mukim ve hazır beton üretimi alanında faaliyet gösteren Tiftik Kardeşler Hazır Beton Madencilik İnşaat Hafriyat Petrol Nakliye Otomotiv Taahhüt İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (TİFTİK) olmadığı, yine Ankara'da mukim ve hazır beton üretimi ile iştigal eden M.M. Tiftik Kardeşler Nakliye İnşaat Emlak Petrol ve Tarım Ürünleri Pazarlama Sanayi Ticaret Limited Şirketi (M.M. TİFTİK) ünvanlı başkaca bir teşebbüs olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda TİFTİK'in soruşturma kapsamından çıkarılmasına ve M.M. TİFTİK'in soruşturmaya taraf olarak eklenmesine karar verilmiştir.
- (8) Teşebbüslere 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca soruşturma açıldığına dair bildirimde bulunulmuş ve teşebbüslerden ilk yazılı savunmalarını 30 gün içerisinde göndermeleri talep edilmiştir. YU-BET² haricindeki teşebbüslerin birinci yazılı savunmaları süresi dahilinde Kurum kayıtlarına girmiştir. Ayrıca soruşturma tarafı teşebbüsler ile sektördeki bazı teşebbüs birliklerinden bir dizi bilgi ve belge talebinde bulunulmuş ve cevapları Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (9) Soruşturma sürecinde Kurulun 14.03.2024 tarihli ve 24-13/249-M sayılı kararıyla, 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*Gerekli görüldüğü hallerde bir defaya mahsus olmak üzere Kurul tarafından 6 aya kadar ek süre verilebilir*" hükmü

² YU-BET tarafından birinci yazılı savunma yapılmamıştır.

uyarınca soruşturma süresi, bitiminden itibaren 6 ay uzatılmıştır. Bu kapsamda soruşturma taraflarına 14.03.2024 tarihinde soruşturmanın süresinin bitiminden itibaren 6 ay uzatılmasına karar verildiğine dair bildirimde bulunulmuştur.

- (10) Soruşturma süreci devam ederken BİRLİK tarafından Kurum kayıtlarına 19.08.2024 tarih ve 55334 sayı ile intikal eden yazıyla, 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik (Uzlaşma Yönetmeliği) kapsamında uzlaşma usulünün başlatılması talebinde bulunulmuştur.
- (11) Söz konusu başvuru hakkında hazırlanan 23.08.2024 tarihli ve 2023-4-013/BN-06 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 28.08.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-35/845-M sayılı kararla BİRLİK ile uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir. Anılan Kurul kararını takiben BİRLİK ile 13.09.2024 tarihinde uzlaşma görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Uzlaşma Yönetmeliği'nin 6. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca yapılan görüşmede teşebbüse; dosya kapsamındaki iddiaların içeriği, isnat edilen ihlalin niteliği, kapsamı ve süresi, ihlale dayanak teşkil eden başlıca belgeler, sürecin uzlaşma ile sonuçlanması halinde uygulanabilecek indirim oranı ve uzlaşma tarafına verilebilecek idari para cezası aralığı hakkında bilgi verilmiştir. Teşebbüs temsilcisi tarafından uzlaşma sürecine devam etme iradesi beyan edilmiştir.
- (12) Görüşmeyi takiben uzlaşma ara kararına ilişkin 24.09.2024 tarihli ve 2023-4-013/BN-07 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 26.09.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-39/930-MUA sayılı uzlaşma ara kararı alınmıştır. İlgili uzlaşma ara kararı BİRLİK tarafından 27.09.2024 tarihinde tebellüğ edilmiş olup bu karara istinaden gönderilen uzlaşma metni 14.10.2024 tarihli ve 57630 sayılı yazı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (13) Yukarıda yer verilen süreç sonucunda hazırlanan 14.10.2024 tarihli ve 2023-4-013/BN-10 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (14) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda özetle; BİRLİK'in rekabete hassas bilgi değişiminde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği, Kurulun 19.10.2023 tarihli, 23-49/937-M sayılı ve 11.01.2024 tarihli, 24-03/39-M sayılı kararları uyarınca yürütülmekte olan soruşturmanın BİRLİK tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde, anılan teşebbüs bakımından uzlaşma usulü ile sonlandırılabilceği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında Soruşturma Yürütülen Teşebbüs : BİRLİK

- (15) 1997 yılında Ankara ilinde kurulan BİRLİK, Ankara-İstanbul yolu üzerinde Ergazi mevkiinde 10.000 metre karelik bir alan üzerinde hazır beton üretim ve satışı alanında faaliyet göstermektedir. BİRLİK'in hissedarlık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo-1: BİRLİK'in Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
TOPLAM	100

Kaynak: 22.02.2023 tarihli ve 10775 sayılı Türk Ticaret Sicil Gazetesi

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (16) İlgili pazarın tespitinde; ürünü satın alanların veya hizmetten yararlananların gözünde ürünün/hizmetin fiyatı, kullanım amaçları, fiziksel özellikleri ve nitelikleri bakımından aynı sayılan ya da yüksek ikame edilebilirliği olan mal ve hizmetlerden oluşan pazar dikkate alınmaktadır. Bu kapsamda, talep ikamesinin ilgili ürün pazarı tanımında belirleyici rolü olmakla birlikte, arz ikamesi de talep ikamesi ile eşdeğer etkisi olduğu durumlarda hesaba katılmaktadır.
- (17) Mevcut soruşturmanın konusunu, hakkında inceleme yürütülen teşebbüslerin bir girdi niteliğinde olan emeğin ücretlerine ilişkin bilgi değişiminde buldukları iddiası oluşturmaktadır. Soruşturma tarafı teşebbüsler hazır beton sektöründe faaliyet göstermekte ve ana faaliyet konularıyla ilgili olarak hazır beton üretim sürecinde aktif rol alan saha personeli istihdam etmektedir. Dosya kapsamında yapılan yerinde incelemelerde; hazır beton firmalarının operasyon personeli olarak da nitelendirilen mikser, kepçe, pompa gibi araçların kullanımında ve santral, laboratuvar gibi alanların kontrolünde faaliyet gösteren çalışanların ücretlerine ilişkin bilgi değişiminde bulduklarını ortaya koyan bazı belgeler elde edilmiştir.
- (18) Dosya kapsamında edinilen bilgilerden hareketle, hazır beton sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler tarafından istihdam edilen çalışanları en genel anlamda idari personel ve operasyon (saha) personeli olarak iki gruba ayırmak mümkündür. İdari alanda çalışanlar genel olarak yönetim, muhasebe, pazarlama ve satış, insan kaynakları gibi pozisyonlarda çalışan beyaz yaka personel olarak tanımlanabilecekken operasyon personeli ise daha çok bedeni çalışması ile hazır beton üretim sürecine katkı sağlayan mavi yakalı çalışanları kapsamaktadır³. Bu noktada, operasyon personeli kavramının birçok alt meslek grubunu bünyesinde barındırdığı söylenebilecektir. Zira, teşebbüsler tarafından operasyon personeli kapsamında ağırlıklı olarak; mikser operatörleri, pompa operatörleri, loder/kepçe operatörleri, santral operatörleri, kalite kontrol personelleri (laborant) ve silobas çalışanı gibi pozisyonların yer aldığı belirtilirken teşebbüslerin bir kısmı tarafından ise ilgili kavram tır şoförleri, tesis müdürü, aşçı, depo sorumlusu, meydancı, kademe ustası, elektrik teknisyeni, kantar elemanı, kaynakçı, sevk amiri, geri dönüşüm elemanı gibi çeşitli pozisyonları kapsayacak şekilde geniş çerçevede kullanılmaktadır.
- (19) Bununla birlikte Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yapılan çalışmada, hazır beton sektörüne ilişkin olarak pompa, santral, mikser ve kepçe operatörlüğü dahil olmak üzere 13 farklı mesleğin ulusal standardının belirlendiği görülmektedir⁴. Söz konusu standartlar, ilgili pozisyonların görev tanımları, sağlık, güvenlik ve çevre ile ilgili düzenlemeler, personelin çalışma ortamı ve koşulları ile mesleğe ilişkin gerekliliklere yönelik düzenlemelerden oluşmaktadır.
- (20) Hazır beton üretim sürecinde yer alan operasyon personelinin çalıştığı pozisyona yönelik olarak mesleki yeterlilik koşullarının tamamını karşılaması gerektiğinden çalışanların uzmanlık alanı dışında başkaca herhangi bir pozisyonda kullanılması mümkün olmamaktadır. Bu bakımdan, farklı pozisyonlarda çalışan personelin birbirine ikame olamayacağı söylenebilecektir. Söz konusu pozisyonlardan her biri belirli belgelerin (sertifika, mesleki yeterlilik belgesi, sürücü belgesi vb.) yanında teknik

³ Dosya kapsamında taraf teşebbüslerce operasyon personelinin hazır beton üretim sürecinde faaliyet gösteren mavi yaka personel olarak tanımlanabileceği ifade edilmiştir.

⁴ https://portal.myk.gov.tr/index.php?option=com_meslek_std_taslak&view=taslak_listesi_yeni&msd=2
Erişim Tarihi: 23.09.2024.

tecrübe ve deneyim de gerektirdiğinden bu türden uzmanlaşma gerektiren pozisyonlarda çalışan personel, “nitelikli personel” sınıfında yer almaktadır.

- (21) Bu noktada OECD tarafından iş gücü piyasalarında rekabetin ele alındığı 2020 tarihli rapora değinmek yerinde olacaktır. İlgili raporda, deneyim ve becerileri daha dar bir iş yelpazesinde uygulanabilir olan çalışanların iş değiştirme olanaklarının kısıtlı olmasından bahisle yüksek uzmanlaşma gerektiren meslekler söz konusu olduğunda, ilgili iş gücü pazarının uzmanlık alanı özelinde daraltılarak tespit edilebileceği ifade edilmektedir⁵. Benzer şekilde ilgili raporda çalışanların farklı iş türlerini ikame etme yönündeki isteklerinin de pazar tanımı analiziyle yakından ilgili olduğu; çalışanların çalışma saatleri, yıllık izin veya diğer sosyal haklar gibi kriterlere karşı kayıtsız olmadığı ve bütün bu kriterler doğrultusunda pazarın daha dar ya da geniş tanımlanabileceği belirtilmektedir⁶.
- (22) Yer verilen hususlar çerçevesinde, mevcut soruşturmaya konu olan pozisyonlardan her birinin ayrı uzmanlaşma gerektirmesi ve niteliği itibarıyla birbirine ikame teşkil etmemesi hasebiyle ilgili ürün pazarının her bir pozisyon özelinde ayrı ayrı tanımlanması mümkün olmakla birlikte, dosya kapsamında elde edilen belge ve bulguların; kepçe, silobas, mikser, santral gibi çeşitli pozisyonları kapsayacak şekilde genel olarak hazır beton operasyon personelinin ücretlerine ilişkin olması sebebiyle, ilgili ürün pazarı en geniş anlamda “hazır beton sektöründe faaliyet gösteren saha personelinin iş gücü pazarı” veya “hazır beton sektöründe faaliyet gösteren operasyon personelinin iş gücü pazarı” olarak tanımlanabilecektir.
- (23) Bununla birlikte, dosya konusu ihlal iddiaları kapsamında ulaşılabilecek sonucu değiştirmeyecek olması sebebiyle İlgili Pazar Kılavuzu'nun 20. paragrafında yer alan “*İnceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir.*” ifadelerinden ve iş gücü piyasalarına yönelik geçmiş Kurul kararlarından⁷ hareketle mevcut dosya bakımından kesin bir ilgili ürün pazarı tanımı yapılmasına gerek olmadığı sonucuna varılmıştır.

1.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (24) İş gücü piyasaları bakımından ilgili coğrafi pazar belirlenirken temel olarak çalışan hareketliliğinin sınırlarının tespit edilmesi gerekmektedir. Nitekim OECD tarafından iş gücü piyasalarında coğrafi pazarın, çalışanların makul ölçülerdeki maliyetlere katlanarak benzer iş imkânı bulabilecekleri alan olarak tanımlanabileceği ifade edilmektedir⁸. İş gücü piyasalarının asıl konusunun “insan” olduğu göz önünde bulundurulduğunda, çalışanlar bakımından maliyet unsurunun maddi maliyetlerin yanı sıra manevi maliyetleri de ihtiva ettiğini söylemek mümkündür. Zira iş gücü pazarları bakımından coğrafi pazar tanımının, işçilerin yer değiştirme veya işe gidip gelme konusundaki isteklilikleri, yaş, aile, sağlık vb. birçok husus birlikte değerlendirilerek yapılabileceği belirtilmektedir⁹. Bu durum iş gücü pazarları bakımından coğrafi pazarın daha dar veya geniş tanımlanabilmesine neden olmaktadır.

⁵OECD (2020), OECD Competition in Labour Markets, <https://www.oecd.org/daf/competition/competition-in-labour-markets-2020.pdf>, s. 33.

⁶OECD (2020), OECD Competition in Labour Markets, <https://www.oecd.org/daf/competition/competition-in-labour-markets-2020.pdf>, s. 33.

⁷ 24.02.2022 tarihli ve 22-10/152-62 sayılı; 02.01.2020 tarihli ve 20-01/3-2 sayılı Kurul kararları.

⁸ OECD (2020), “*Competition in Labor Markets*”, s. 34.

⁹ OECD (2020), “*Competition in Labor Markets*”, s. 33.

- (25) Mevcut dosya kapsamında, haklarında soruşturma yürütülen teşebbüslerin Ankara'da faaliyet göstermeleri sebebiyle ilgili coğrafi pazar "Ankara ili" olarak belirlenebilecek olmakla birlikte, ilgili dosya kapsamında yapılacak değerlendirmeleri etkilemeyeceğinden hareketle İlgili Pazar Kılavuzu'nun 20. paragrafı uyarınca dosya özelinde kesin bir ilgili coğrafi pazar tanımı yapılmasına gerek olmadığı değerlendirilmiştir.

I.3. BİRLİK Hakkında Elde Edilen Bulgular

Bulgu-1:

- (26) BİRLİK'te yapılan yerinde incelemede BİRLİK Tesis Müdürü (.....)'ın bilgisayarından elde edilen 21.05.2018 tarihli "2018ZAM.xlsx" isimli Excel dosyasının içeriğine aşağıda yer verilmektedir:

	YİĞİT	ZİRVE	ANKARA	OZAN	GÜVEN	KOLSAN	BİRLİK
MİKSER	(.....)+(.....) MESAI	(.....)+(.....) SEFER	(.....)+(.....) SEFER	(.....)+(.....) SEFER	(.....)+(.....) SEFER	(.....)+(.....)S EFER	(.....)+(.....) SEFER
POMPA BÜYÜK	(.....)+(.....) KRŞ	(.....)+(.....) KRŞ	(.....)+(.....) KRŞ +YEMEK	(.....)+(.....) KRŞ	(.....)+(.....) KRŞ	(.....)+(.....)K RŞ	(.....)+(.....) MESAI
POMPA ORTA	(.....)+(.....) KRŞ			(.....)+(.....) KRŞ			(.....)+(.....) MESAI
POMPA KÜÇÜK	(.....)+(.....) KRŞ	(.....)+(.....) KRŞ	(.....)+(.....) KRŞ	(.....)+(.....) KRŞ	(.....)+(.....) KRŞ	(.....)+(.....)K RŞ	(.....)+(.....) MESAI
POMPA YRD	(.....)+(.....) KRŞ				(.....)+(.....) +(.....)	(.....)+(.....)+ (.....)KRŞ	(.....)+(.....)+ (.....)MESAI
SABİT	(.....)+(.....)	(.....)+(.....) KRŞ			(.....)	(.....)	(.....)+(.....) MESAI
KEPÇE	(.....)+(.....)	(.....)+(.....)	(.....)	(.....)+(.....) SEFER	(.....)		(.....)+(.....) MESAI
SANTRA L	(.....)+(.....)		(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)+(.....) PRİM
SİLOBAS	(.....)+(.....) SEFER			(.....)+(.....) SEFER			(.....)+(.....)TL SEFER
	(.....) ARASI		(.....)DÜŞÜ NÜYOR				

2018 ZAM ORANLARI

	YİĞİT	ZİRVE	ANKARA	OZAN	BİRLİK
MİKSER	(.....)TL+(.....)TL MESAI	(.....)TL+(.....)TL SEFER	(.....)TL+(.....) SEFER	(.....)TL+(.....)TL SEFER	(.....)TL+(.....) TL SEFER
POMPA BÜYÜK	(.....)TL+(.....)KRŞ PRİM	(.....)TL +(.....)KRŞ PRİM	(.....)TL+(.....)KRŞ PRİM	(.....)TL+(.....)KRŞ PRİM	(.....)TL +(.....)TL MESAI
POMPA ORTA	(.....)TL+(.....)KRŞ PRİM	(.....)TL +(.....)KRŞ PRİM	(.....)TL +(.....)KRŞPRİM	(.....)TL+(.....)KRŞ PRİM	(.....)TL +(.....)TL MESAI
POMPA KÜÇÜK	(.....)TL+(.....)KRŞ PRİM	(.....)TL+ (.....)KRŞ PRİM	(.....)TL+(.....)KR Ş PRİM	(.....)TL+(.....)KRŞ PRİM	(.....)TL +(.....)TL MESAI
POMPA YRD					

NOT : MAAŞLAR AGİ HARIÇTİR.

Bulgu-2:

- (27) 31.05.2018 tarihinde BİRLİK Tesis Müdürü (.....) tarafından GÜVEN Genel Müdürü (.....)'a gönderilen *WhatsApp* iletisinin içeriğinde aşağıdaki görsel yer almaktadır:
(.....):

	YİĞİT	ZİRVE	ANKARA	OZAN	GÜVEN	KOLSAN
MİKSER						
POMPA BÜYÜK						
POMPA ORTA						
POMPA KÜÇÜK						
POMPA YRD						
SABİT						
KEPÇE						
SANTRAL						
SİLOBAS						
2018 ZAM ORANLARI						
	YİĞİT	ZİRVE	ANKARA	OZAN	BİRLİK	
MİKSER						
POMPA BÜYÜK						
POMPA ORTA						
POMPA KÜÇÜK						
POMPA YRD						
NOT : MAAŞLAR AĞI HARİÇTİR.						

Bulgu-3:

BİRLİK'te yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 04.05.2020 tarihinde BİRLİK Tesis Müdürü (.....) tarafından YİĞİT Genel Koordinatörü (.....)'a, LİMMER Operasyon Müdürü (.....)'ya, (.....)¹⁰ ve (.....)¹¹ isimli e-posta adreslerine iletilen yazışmada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

(.....):

"Ekteki dosyada firmaların 2019 maaş tablosu vardır."

- (28) E-postanın ekinde yer alan "2020MAAŞ.xlsx" isimli *Excel* dosyasının içeriği ise aşağıdaki gibidir:

YİĞİT		KOLSAN		OZAN		GÜVEN	
MİKSER	(.....)+(.....)+ (.....)TL(.....)	MİKSER	(.....)TL+(.....)+ (.....)SEFER	MİKSER	(.....)+(.....)+ (.....)TL SEFER	MİKSER	(.....)TL+(.....) +(.....)TLSEFER
POMPA B	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ	POMPA B	(.....)TL+(.....)+ (.....)KRŞ	POMPA B	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ	POMPA B	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ +(.....)TL YEMEK
POMPA K	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ	POMPA K	(.....)TL+(.....)+ (.....)KRŞ	POMPA K	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ	POMPA K	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ +(.....)TL (.....)
POMPA YAR	(.....)+(.....)+ (.....)KRŞ	POMPA YAR	(.....)+(.....)+ (.....)KRŞ	POMPA YAR	(.....)+(.....)+ (.....)TLPRİM	POMPA YAR	(.....)+(.....)+ (.....)KRŞ

¹⁰ Söz konusu e-posta adresinin SY ANKARA'ya ait olduğu düşünülmektedir.

¹¹ İlgili e-posta adresinin kime ait olduğunun tespit edilebilmesi amacıyla BİRLİK yetkilisinden açıklama talep edilmiş ancak teşebbüs yetkilisi tarafından söz konusu e-posta hesabının kime ait olduğunun teyit edilemediği ifade edilmiştir.

SANTRAL	(.....)TL	SANTRAL	(.....)TL+(.....)	SANTRAL	(.....)+(.....)+ (.....)TLPRİM	SANTRAL	(.....)TL
KEPÇE	(.....)TL	KEPÇE	(.....)TL+(.....)	KEPÇE	(.....)TL+(.....) +(.....)TL PRİM	KEPÇE	(.....)TL

LİMMER		BİRLİK		ZİRVE		SY ANKARA	
MİKSER	(.....)TL+(.....) +(.....)TL SEFER	MİKSER	(.....)TL+(.....)+ (.....)TL SEFER	MİKSER	(.....)TL+(.....) +(.....)TL SEFER	MİKSER	(.....)TL+(.....) +(.....)SEFER
POMPA B	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ	POMPA B	(.....)TL+(.....)+ (.....)KRŞ	POMPA B	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ	POMPA B	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ +(.....)YEMEK
POMPA K	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ	POMPA K	(.....)TL+(.....)+ (.....)KRŞ	POMPA K	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ	POMPA K	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ +(.....)YEMEK
POMPA YAR	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ	POMPA YAR	(.....)+(.....)+ (.....)KRŞ	POMPA YAR	(.....)+(.....)+ (.....)KRŞ	POMPA YAR	(.....)+(.....)+ (.....)KRŞ +(.....)YEMEK
SANTRAL	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ	SANTRAL	(.....)TL+(.....)	SANTRAL	(.....)TL+(.....) +(.....)KRŞ	SANTRAL	(.....)TL
KEPÇE	(.....)TL+(.....) +(.....)KR.	KEPÇE	(.....)TL+(.....)+ (.....)TL MESAI	KEPÇE	(.....)TL	KEPÇE	(.....)TL

I.4. Değerlendirme

I.4.1. 4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesine İlişkin Genel Çerçeve

- (29) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerini yasaklamaktadır.
- (30) Bu çerçevede, 4. madde kapsamında bir ihlal sonucuna ulaşabilmek için teşebbüslerin, amacı veya etkisi rekabeti engellemek, bozmak ya da kısıtlamak olan bir anlaşma ve/veya uyumlu eylemin tarafı olduğunun tespit edilmesi gerekmektedir. Teşebbüsler arası oluşturulan koordinasyonun gücü ve ortaya çıkış şeklindeki farklılıkların bir sonucu olarak madde kapsamında "anlaşma" ve "uyumlu eylem" olarak iki farklı nitelendirmeye gidilmesi ile ekonomik aktörlerin piyasada alacakları kararları bağımsız bir biçimde belirlemesine yönelik sahip oldukları yükümlülüğe aykırı olabilecek tüm irade uyuşmalarının ve bunların olası alternatif tezahürlerinin hüküm kapsamına alınması sağlanmıştır. Bu kapsamda Kanun'un 4. maddesi kapsamındaki rekabet ihlallerine ilişkin anlaşma ve uyumlu eylem kavramlarını kapsayacak şekilde genel olarak "uzlaşma" kavramının kullanılması da mümkündür.
- (31) Rekabet hukuku uygulamasında "anlaşma" kavramı geniş olarak yorumlanmakta, herhangi bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında kabul edilmesi için yazılı olması, hukuki bağlayıcılığının bulunması veya bir yaptırım içermesi gerekmemektedir. Aksine 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin, şekline bakılmaksızın, taraflar arasında belirli bir irade uyuşmasını içeren, tüm anlaşma ve/veya uyumlu eylemleri kapsadığı kabul edilmektedir. Yine anlaşma tarafı herhangi bir teşebbüsün, anlaşmanın oluşmasına sınırlı katkı vermesi veya tam olarak anlaşmayı uygulamaması, teşebbüsün anlaşmanın tarafı olmadığı anlamına gelmemektedir.
- (32) Teşebbüslerin, gerçekleştirdikleri doğrudan veya dolaylı bilgi değişimleri ile pazara yön vermeleri ya da gelecekteki davranışlarına ilişkin rakipleri nezdindeki belirsizlikleri azaltmaları veya ortadan kaldırmaları koordinasyonun varlığını göstermek için yeterli

olacaktır. Devam eden başlıkta bilgi değişimine ilişkin teorik çerçeveye yer verilmektedir.

1.4.2. Bilgi Değişimine İlişkin Teorik Çerçeve

- (33) Rekabet hukuku literatüründe bilgi değişimi, aynı endüstride faaliyet gösteren iki veya daha fazla teşebbüsün tek yanlı yahut karşılıklı olarak rekabetçi kararlarına etki eden her türlü ticari bilgilerini paylaşmaları olarak tanımlanabilmektedir. Bu tanım içerisine; üretim ve satış miktarları, fiyat, talep, maliyet, müşteri bilgisi, kapasite durumu, yatırımlar, Ar&Ge faaliyetleri ve sahip olunan teknolojiye yönelik bilgiler ve bununla bağlantılı her türlü veri girmektedir. Bununla beraber ilgili tanım ayrıca, firmaların gelecekte uygulamayı planladıkları; fiyat, miktar ve yeni ürün veya kapasite değişikliklerine yönelik niyet beyanlarını da kapsamaktadır¹².
- (34) Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz (Yatay İşbirliği Kılavuzu), bilgi değişimi teorisinin Türk rekabet hukukunda değerlendirilmesi bakımından rehber niteliğindedir. Kılavuz'da da ortaya konulduğu üzere bilgi paylaşımının rekabeti kısıtladığı ilk senaryoda, teşebbüsler birbirlerinin pazar stratejileri hakkında karşılıklı bilgi veya belge paylaşmak suretiyle sektörde rekabetçi açıdan endişe doğurabilecek yapay bir şeffaflık yaratmaktadır. Bilgi değişiminin rekabet üzerindeki etkisi; pazarın yoğunlaşma derecesi, şeffaflığı, istikrarı, karmaşıklığı ve pazardaki teşebbüslerin benzerliği (simetri) gibi pazarın yapısına ilişkin unsurlara göre değişmektedir. Ayrıca bilgi paylaşımının olası olumsuz etkisi, ilgili pazarı rakipler arası koordinasyona elverişli hale getirebilmesi nedeniyle paylaşılan bilginin niteliğine, diğer bir deyişle stratejik öneme sahip olup olmadığına bağlıdır¹³.
- (35) Bu noktada verilerin stratejik açıdan önemi, bilgi değişiminin sıklığı ve pazarı kapsama derecesi ile verilerin toplulaştırılmış olup olmadığı ve güncelliği gibi faktörlere bağlıdır¹⁴. Bilgi ticari sır olmaktan uzaklaşıp kamuya açık olacak bir bilgi niteliği taşıdığı anda, bireysel özellik taşımak yerine toplulaştırılmış olduğunda, geleceğe yönelik olmayıp geçmiş verilere dayandığında rekabeti bozucu etkilerinin sınırlı olduğu kabul edilmektedir. Bilgi değişiminin sıklıkla gerçekleşmesi piyasadaki teşebbüslerin bu bilgilere göre davranışlarını değiştirmesini kolaylaştıracağından bilginin değişim sıklığı da değerlendirmede dikkate alınmaktadır.
- (36) Özellikle, geleceğe ilişkin fiyat, miktar ve benzeri stratejik bilgilerin değişimi, pazardaki şeffaflığı yapay olarak artırarak, rakiplerin rekabetçi davranışlarının koordinasyonunu kolaylaştırmakta, bu şekilde rekabeti kısıtlayıcı etkilere neden olmakta ve bu durum, üç şekilde ortaya çıkmaktadır.
- (37) İlk olarak, bilgi değişimi, firmaların koordinasyonun koşullarına ilişkin olarak ortak bir anlayışa varmalarını sağlayabilmektedir. Bu durum ortada açık bir anlaşma bulunmasa dahi pazarda anlaşmalı sonuçlara neden olabilmektedir. Firmaların bu tür bir ortak anlayış geliştirmesine imkân verme ihtimali en yüksek olan bilgiler, gelecekte uygulanması planlanan davranışlarla ilgili olanlardır.
- (38) İkincisi, bilgi değişimi pazardaki anlaşmalı sonuçların içsel istikrarını yükseltebilmektedir. Bu durum, bilgi değişimi sayesinde yeterince şeffaf hale gelen bir piyasada, firmaların anlaşmadan sapanları tespit edebilme ve zamanında misilleme yapabilme imkânına kavuşmalarından ileri gelmektedir. Hem mevcut hem de geçmiş

¹² Ş. PİŞMAF (2012), İktisadi ve Hukuki Açısından Teşebbüsler Arası Bilgi Değişimi, Uzmanlık Tezleri Serisi No: 115, Rekabet Kurumu, ANKARA.

¹³ Yatay İşbirliği Kılavuzu para. 42 ve 43.

¹⁴ Yatay Kılavuz, para. 67.

tarihli verilerin paylaşılması, bu tür bir tespit mekanizmasını oluşturabilir. Bu şekilde firmalar, normal koşullarda ulaşamayacakları anlaşmalı sonuçları elde edebilir veya mevcut anlaşmalı sonucun istikrarını artırabilirler.

- (39) Son olarak bilgi değişimi, anlaşmalı sonuçların dışsal istikrarının korunmasını da sağlayabilmektedir. Anlaşma içerisinde olan firmalar, bilgi değişimi nedeniyle artan şeffaflık düzeyi sayesinde, diğer firmaların pazara ne zaman, nereden giriş yapacaklarını kestirebilmekte ve doğrudan yeni giren firmaları hedef alacak stratejiler geliştirebilmektedirler.
- (40) İlgili Kılavuz'da da belirtildiği üzere rakipler arasında bilgi değişimi, fiyat veya miktar tespiti amacına sahip bir anlaşma niteliği taşıdığına kartel olarak kabul edilerek cezalandırılmaktadır¹⁵. Ayrıca, tarafların üzerinde uzlaşılan kurallara uyup uymadığının takibini sağlayarak kartelin işleyişini kolaylaştıran bilgi değişimleri de kartelin bir parçası olarak değerlendirilmektedir. Normal şartlar altında teşebbüslerin, rakiplerinin mevcut ya da beklenen davranışlarına göre basiretli bir biçimde kendilerini uyarlaması ihlal olarak değerlendirilmemektedir. Ancak, rakipler arasında, pazardaki olağan koşullardan farklı rekabet koşulları yaratma amaç veya etkisine sahip olan doğrudan ya da dolaylı her türlü iletişim ihlal olarak değerlendirilmekte ve yasaklanmaktadır. Bu noktada, yapılan bilgi değişimi, rekabete duyarlı bilgilerin değişimi ile pazardaki belirsizliği azaltıyor ve/veya rekabeti kısıtlayıcı işbirliğini kolaylaştırıyorsa, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabet ihlali teşkil edebilecektir. Teşebbüsün posta, e-posta, telefon görüşmeleri, toplantılar gibi vasıtalarla rekabete duyarlı bilgilerini, bunları açıkça veya zımnen kabul eden rakiplerine tek taraflı olarak açıklaması ile çok sayıda teşebbüsün, amaçları ve planları hakkında birbirlerini bilgilendirmesi arasında fark bulunmamaktadır. Rakibinden rekabete duyarlı bilgiyi alan teşebbüsün böyle bir bilgiyi almak istemediğine dair net karşılık vermemesi durumunda, teşebbüsün bu bilgiyi kabul ettiği ve pazardaki davranışlarını buna göre değiştirdiği varsayılmaktadır¹⁶.
- (41) Gerek Kurulun gerekse Komisyonun yerleşik uygulaması ele alındığında, rekabete duyarlı bilgi değişiminin varlığı için bilginin tek taraflı yahut karşılıklı paylaşılıp paylaşılmadığının önemi bulunmamaktadır. Bununla kastedilen, tek taraflı bir bilgi paylaşımında, rakibinden, aralarındaki rekabet ortamını şeffaflaştıran bir bilgi alan teşebbüs, bu bilgiyi almak istemediğini, tercihen kamuoyuna açık bir şekilde ortaya koymaz veya bu bilgiyi aldığına ilişkin rekabet otoritelerini bilgilendirmez ise uyumlu eylemin bir tarafı olarak kabul edilmektedir. Nitekim Kurulun *Work and Travel*¹⁷ ve *Otomotiv Üreticileri ve Distribütörleri*¹⁸ kararlarında bu hususlara değinilmiştir. *Work and Travel* kararında, Komisyon uygulamalarına atıfta bulunularak uyumlu eylemin karşılıklı temasların varlığını ifade ettiği, karşılıklılık koşulunun ise bir teşebbüsün rakibinin niyeti veya gelecekteki uygulaması hakkında bilgi edindiği bir toplantının yapılması ve toplantı kayıtlarından, rakip niyetini bildirdiğinde herhangi bir itirazın yapılmadığının anlaşılması durumunda da yerine getirilmiş olacağı belirtilmektedir¹⁹. Yine *Otomotiv Üreticileri ve Distribütörleri* kararında "katılımcıların alınan kararları uygulamadığı iddiası yahut fiyatlama ve sair davranışların ilgili toplantıda tartışılan hususları yansıtmadığı savunması teşebbüslerin ihlale ilişkin yapılanmaya dâhil olmadıklarının ispatında yeterli kabul edilmemektedir." ifadelerine yer verilmektedir.

¹⁵ Yatay Kılavuz para. 44.

¹⁶ 16.03.2012 tarihli ve 12-12/383-112 sayılı; 12.06.2012 tarihli ve 12-32/916-275 sayılı, 07.01.2021 tarihli ve 21-01/18-8 sayılı Kurul kararları.

¹⁷ Kurulun 11.04.2007 tarihli ve 07-31/325-120 sayılı kararı.

¹⁸ Kurulun 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı kararı.

¹⁹ Case T-3/89 *Atochem v. Commission*.

- (42) Buna ilaveten, *Kayseri Bosch Bayiler*²⁰ kararına ilişkin olarak Danıştay 13. Dairesi'nin E.2014/100 ve K. 2014/338 sayılı kararında da mahkeme, davacı teşebbüsün de aralarında bulunduğu Kayseri il merkezindeki teşebbüslerin yetkili ve/veya çalışanlarından oluşan ve bazı teşebbüslerce fiyat listesi paylaşımlarının yapıldığı e-posta grubuna üye olan ve e-postaların alıcı konumunda bulunan teşebbüslerden herhangi birinin fiyat anlaşmasına karşı çıktığını gösteren herhangi bir bilgi ve belgeye ulaşamadığını da vurgulayarak Kurul kararını onamıştır.
- (43) Benzer şekilde, Genel Mahkeme de bir toplantıya katılan teşebbüsler arasından yalnızca birinin gelecek davranışlarına yönelik niyetini ortaya koymasının, toplantıya katılan taraflar arasında bir anlaşma veya uyumlu eylemin varlığına ilişkin tespiti ortadan kaldırmayacağını belirtmiştir²¹. Tek taraflı paylaşılan bilginin bilgiyi alan taraf bakımından ne zaman kabul edilmiş varsayılacağı hususu ise Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın (ABAD) *Aalborg Portland* kararında bir nevi açıklığa kavuşturulmuştur. Yüksek Mahkeme kararında, kendisiyle bilgi paylaşılan tarafın, kamuya açık bir şekilde, paylaşılan bu bilgiye karşı çıktığını açıklamaması veya rekabet otoritelerine durumu bildirmemesi halinde rekabeti kısıtlayıcı anlaşmadan sorumlu tutulacağını ifade etmiştir²².
- (44) Kurulun ve AB'nin ortaya koydukları yaklaşımların, Yatay Kılavuz'a da açık bir şekilde yansıdığı görülmektedir. Yatay Kılavuz'un 46. paragrafında yer verilen "*Örneğin, bir teşebbüsün fiyatlama politikasının rakiplere açıklandığı bir toplantıya yalnızca katılmış olmak bile - fiyatları artırmak üzere bir uzlaşmaya varılmamış olsa dahi - Kanun'un 4. maddesi kapsamına girebilecektir. Bir teşebbüse, rakibi tarafından herhangi bir şekilde rekabete duyarlı bir bilgi gönderildiğinde, ilgili teşebbüs böyle bir bilgiyi almak istemediğine dair net bir karşılık vermiyor ise teşebbüsün bu bilgiyi kabul ettiği ve pazardaki davranışlarını buna göre değiştirdiği varsayılacaktır.*" ifadesi ile bu durum özetlenmektedir.
- (45) Yukarıda bilgi paylaşımına yönelik olarak yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, bilgi paylaşımı; fiyat tespiti, müşteri paylaşımı, arzın kısıtlanması vb. şekildeki belli bir davranışa yönelik olarak teşebbüsler arasında yapılmış bir anlaşma ya da uyumlu eylemin unsuru, delili veya göstergesi olabileceği gibi; teşebbüsler arasındaki anlaşma veya uyumlu eylemin bizatihi konusu da olabilmektedir. Dolayısıyla ilgili pazarda stratejik bilgi olarak değerlendirilebilecek bilgilerin teşebbüsler arasında değiş tokuş edilmesi, işbu bilgiler bir defaya mahsus olarak paylaşılsa ve/veya piyasada herhangi bir etki doğurmasa dahi 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal olarak değerlendirilebilmektedir.

1.4.3. Rekabet Hukuku Kapsamında İş Gücü Piyasalarına Yönelik Bilgi Değişimi

- (46) İş gücü piyasasını genel olarak arz tarafında çalışanların, talep tarafında ise işverenlerin olduğu; ücretlerin ve diğer istihdam koşullarının tarafların arz ve talep güçlerine göre belirlendiği bir buluşma noktası olarak tanımlamak mümkündür. Birçok sektörde, çalışanların niteliğinin her geçen gün önem kazandığı ve teşebbüsler için çoğu zaman en önemli girdi unsurlarından biri olarak adlandırıldığı bilinmektedir. Bir yandan teşebbüslerin çıktı pazarındaki rekabetçi güçleri açısından belirleyici olan çalışanlar diğer yandan teşebbüsler adına önemli maliyet kalemlerinden birini oluşturmaktadır. Emek için rekabet halinde olan teşebbüsler ise, rekabet etmekten karşılıklı olarak

²⁰ Kurulun 12.06.2012 tarihli ve 12-32/916-275 sayılı kararı.

²¹ Case T-202/98, para 54.

²² Case C-204/00P, para 84.

vazgeçmek suretiyle özellikle çalışan hareketliliği ile ücretlere ve diğer çalışma koşullarına yönelik anlaşmalar yapabilmektedir.

- (47) Bu anlaşmaların başında ise çalışan ayartmama anlaşmaları ve ücret tespiti anlaşmaları gelmektedir²³. Bunların yanı sıra iş gücü piyasalarına yönelik eylemler, çalışanlara ilişkin hassas bilgilerin paylaşılması veya çalışma koşullarının rakiplerce belirlenmesi şeklinde de vuku bulabilmektedir²⁴. Nitekim ücrete ve işe alımlara ilişkin bilgi değişimi yapan işverenler, birbirlerinin uygulamalarını takip ederek çalışanlara rekabetçi bir ücret ödemekten kaçınmayı başarabilecektir. Doğrudan yahut üçüncü taraflar vasıtasıyla gerçekleştirilen bu tür bilgi değişimleri ücret tespiti anlaşmasına hizmet eden kolaylaştırıcı bir eylem olarak nitelendirilebileceği gibi doğrudan rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma olarak da kabul edilebilecektir. Nitekim ABD Adalet Bakanlığı (*Department of Justice, DOJ*) ve ABD Federal Ticaret Komisyonu (*Federal Trade Commission, FTC*), hazırladıkları sağlık hizmetlerine yönelik bildiriye, çalışanlara ilişkin bilgi paylaşımının rekabet karşıtı koordinasyonlar doğurabileceğini ve özellikle bilgi değişimi sonucunda doğacak bir ücret tespiti anlaşmasının *per se* ihlal kabul edileceğini ifade etmektedir²⁵.
- (48) Buna paralel olarak Kanada Hükümeti tarafından 23.06.2023 tarihinden itibaren uygulanmak üzere Kanada Rekabet Kanunu'nda gerçekleştirilen iş gücü pazarındaki ihlallere yönelik değişikliklerin açıklanması amacıyla hazırlanmış Kılavuz'da²⁶ da iş gücü piyasalarında rakipler arasında anlaşma sonucunu doğuran bilgi değişiminin ihlal teşkil edeceği, bu nedenle iş birliği faaliyetleri sırasında işverenlerin, ücret ve diğer istihdam koşullarına yönelik rekabete duyarlı bilgileri birbirleriyle paylaşırken dikkatli davranmaları gerektiği belirtilmiştir.
- (49) Benzer şekilde İngiliz Rekabet Otoritesi (*Competition & Markets Authority, CMA*) tarafından işverenlerin iş gücü piyasalarındaki rekabet karşıtı anlaşmalardan kaçınabilmelerine yönelik olarak yayınlanan tavsiye rehberinde; ücret tespiti, çalışan ayartmama ve bilgi değişimi anlaşmalarının iş gücü pazarındaki üç temel rekabeti kısıtlayıcı eylem türü olduğu ve bu eylemlerin kartel örneği teşkil ettiği, iş gücü pazarında rekabeti kısıtlayıcı anlaşmaların; çalışanların ücretlerini ve seçeneklerini azaltırken çalışan mobilitesini kısıtlayabileceği, teşebbüslerin büyüme kabiliyetini kısıtlayarak negatif sonuçlar doğurabileceği, açıklanan sebeplerle işverenler arası danışıklı eylemlerin hukuka aykırı olduğu belirtilmiştir²⁷. İlgili Rehber'de işverenler arasında, çalışanlara sunulan çalışma koşulları hakkındaki hassas bilgilere yönelik paylaşımın teşebbüsler arasındaki rekabeti azaltacağı belirtilmiştir.
- (50) Litvanya'da yayınlanan "*İş Gücü Pazarlarında Rekabet Karşıtı Anlaşmalara Yönelik Rehber*"de de ticarete hassas bilgi değişimi, iş gücü piyasalarında gerçekleşen rekabeti

²³ Çalışan ayartmama anlaşmaları, emek için rekabet halinde olan teşebbüslerin, birbirlerinin çalışanlarını istihdam etmemeye yönelik yaptıkları anlaşmalardır. İş gücü piyasalarında gerçekleşen rakipler arası ücret tespiti anlaşmaları ise, rakip işverenlerin çalışanlarına verdikleri ücretleri sabitlemek yahut kontrol etmek amacıyla gerçekleştirilen anlaşmalar olarak tanımlanmaktadır. İşbu dosya kapsamında ele alınan iddiaların iş gücü piyasalarında bilgi değişimine ilişkin olması sebebiyle, bu bölümde çalışan ayartmama ve ücret tespiti anlaşmaları kapsamında detaylı açıklamalara yer verilmeyecektir.

²⁴ OECD (2019), "*Competition Concerns in Labour Markets-Background Note*", [https://one.oecd.org/document/DAF/COMP\(2019\)2/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP(2019)2/en/pdf), s. 19-21, Erişim Tarihi: 11.09.2024.

²⁵ <https://www.justice.gov/atr/statements-antitrust-enforcement-policyin-health-care>, Bölüm 6, Erişim Tarihi: 12.09.2024.

²⁶ <https://competition-bureau.canada.ca/how-we-foster-competition/education-and-outreach/enforcement-guidelines-wage-fixing-and-no-poaching-agreements> Erişim Tarihi: 06.09.2024.

²⁷ <https://www.gov.uk/government/publications/avoid-breaking-competition-law-advice-for-employers/employers-advice-on-how-to-avoid-anti-competitive-behavior>

kısıtlayıcı anlaşma türleri arasında sayılarak “*Bilgi değişimi, iki veya daha fazla teşebbüsün şirketin potansiyel çalışanlara sunduğu veya mevcut çalışanlara sağladığı istihdam ve çalışma koşulları hakkında hassas bilgileri paylaşmasıdır. Bilginin niteliğine, pazarın özelliklerine ve bilgi alışverişinin niteliğine bağlı olarak bilgi alışverişi rekabeti kısıtlayıcı olarak değerlendirilebilir.*” şeklinde açıklanmıştır²⁸. Aynı Rehber’de teşebbüslere, çalışanları ve çalışanlarının çalışma koşulları hakkında diğer teşebbüslerle kamuya açık olmayan, ticarete hassas bilgilerin paylaşılmamasının tavsiye edildiği görülmektedir.

- (51) Bunlar dışında Portekiz Rekabet Otoritesi (*Autoridade da Concorrência, AdC*) tarafından yayınlanan “*İş Gücü Pazarı Anlaşmaları ve Rekabet Politikası Raporu*”nda²⁹ teşebbüslerin rakipleriyle işe alma yahut ücret tespiti politikalarını içeren anlaşmalar yapmaktan uzak durması ve bunlara yönelik bilgi değişiminde bulunmaması gerektiği belirtilmiştir. Rehber’e göre teşebbüsler, ücretlendirme ve çalışan alımı konusunda birbirleriyle ticari açıdan stratejik ve hassas bilgi alışverişinde bulunmamalıdır. Bilginin türüne, zamanlamasına, toplulaştırma düzeyine, piyasanın özelliklerine ve bilginin paylaşılma ve yayılma şekline bağlı olarak bilgi alışverişi rekabete aykırı olabilecektir. Buna ek olarak çalışanların işe alınması veya ücretleri ve/veya diğer tazminat türlerini içeren ticari açıdan hassas ve stratejik bilgilerin şirketler arasında paylaşılması rekabeti kısıtlayıcı bir uygulama teşkil edebilmektedir. Ticari açıdan stratejik ve hassas bilgi alışverişinin rekabet hukukunu ihlal etmeye elverişli olmasına çeşitli özellikler katkıda bulunmaktadır. AdC tarafından belirtildiği üzere bilginin türü, güncelliği, bir araya getirilme düzeyi, pazarın özellikleri ve bilginin paylaşıldığı ve yayıldığı şekle bağlı olarak bilgi alışverişi rekabete aykırı olabilmektedir.
- (52) Kurul tarafından da iş gücü piyasalarındaki bilgi değişimine yönelik benzer bir yaklaşım sergilenmekte olup *Özel Hastaneler* kararında³⁰ şu tespite yer verilmektedir: “*Her özel sağlık kuruluşunun kendi içinde karar vermesi gereken zam oranlarının teşebbüsler arasında ortaklaşa belirlenmesi, iş gücü piyasasındaki rekabet ortamının bozulmasına yol açmakta ve emeğin bir maliyet unsuru olması sebebiyle de fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının birlikte tespit edilmesini yasaklayan 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında amaç bakımından ihlal teşkil etmektedir. Bununla birlikte, rakip teşebbüsler arasında iş birliğini doğuracak şekilde uygulanan/uygulanması planlanan maaşlara yönelik bilgi değişimi tavsiye niteliğinde olamayacaktır. İlaveten, ilgili delillerde maaş skalalarının belirlenmesi hususu ortaya konulmaktadır.*”
- (53) Yer verilen hususlardan da anlaşılacağı üzere, tıpkı çıktı piyasalarında olduğu gibi, girdi piyasalarında da teşebbüslerin rekabet karşıtı davranış ve eylemleri incelemeye konu olabilmekte; çalışan maaşlarına ilişkin bilgilerin girdi maliyetlerine dair stratejik önemi haiz rekabete hassas bilgiler olması sebebiyle söz konusu bilgilerin rakipler arasında iletişime konu olmasının piyasadaki şeffaflığı artırarak rekabeti sınırlandıracağı ve bu suretle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinin ihlaline yol açacağı konusunda şüphe bulunmamaktadır.

1.4.4. Dosya Kapsamında Elde Edilen Bulguların Değerlendirilmesi

- (54) Değinildiği üzere bilgi paylaşımı; fiyat tespiti, müşteri paylaşımı, arzın kısıtlanması vb. şekildeki belli bir davranışa yönelik olarak teşebbüsler arasında yapılmış bir anlaşma

²⁸ [https://kt.gov.lt/uploads/documents/files/Atmintin%C4%97%20ENG%20\(1\).pdf](https://kt.gov.lt/uploads/documents/files/Atmintin%C4%97%20ENG%20(1).pdf)

²⁹ https://www.concorrenca.pt/sites/default/files/Issues%20Paper_Labour%20Market%20Agreements%20and%20Competition%20Policy.pdf Erişim Tarihi: 06.09.2024.

³⁰ 24.02.2022 tarihli ve 22-10/152-62 sayılı Kurul kararı.

ya da uyumlu eylemin unsuru, delili veya göstergesi olabileceği gibi teşebbüsler arasındaki anlaşma veya uyumlu eylemin bizatihi konusu da olabilmekte ve bu türden eylemlere vücut verdiği takdirde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmektedir.

- (55) Mevcut soruşturma kapsamında gerçekleştirilen yerinde incelemelerden ve ilgili teşebbüs ve teşebbüs birliklerinden derlenen bilgi ve belgelerden hareketle; sektörde çok sayıda hazır beton üreticisinin faaliyet gösterdiği, teşebbüslerin faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından operasyon personelinin kilit bir rol oynadığı ve bu kapsamda emek faktörü özelinde yoğun bir rekabetin söz konusu olduğu anlaşılmaktadır. Bahse konu rekabetin temelinde ise emek arzı yetersizliği ve operasyon personelinin firmalar arası sirkülasyonu gibi nedenler yer almakta; bu durum, çalışanlarını elinde tutmak isteyen hazır beton üreticileri tarafından rakip teşebbüslerce ödenen ücretlerin ve uygulanan zam oranlarının yakından takip edilmesine yol açmaktadır. Nitekim dosya kapsamında yapılan yerinde incelemelerde de teşebbüslerin kendi bünyesinde çalışan personele vereceği ücretleri belirlerken rakiplerinin uyguladığı ücret ve zam oranlarını göz önünde bulundurabildikleri görülmüştür. Dahası, rakip teşebbüslerce ödenen ücretler, teşebbüs bünyesinde çalışan operasyon personeli tarafından da takip edilebilmekte ve ücretlerin belirlenmesi aşamasında teşebbüs yetkililerinin personel tarafından bilgilendirilmesi söz konusu olabilmektedir.
- (56) İşbu dosya kapsamında yapılan yerinde incelemeler neticesinde, soruşturma tarafı teşebbüslerin tek taraflı çabaları yahut bünyesinde çalışan personel aracılığıyla rakip teşebbüslere ilişkin zam oranı ve ücret bilgisine erişim sağladığını gösteren ve yatay seviyede iletişime işaret etmeyen belgelerin yanında; rakipler arasındaki iletişimi ve bilgi değişimini ortaya koyan bazı belgelere de ulaşılmıştır. Aşağıda BİRLİK ile ilgili bulguların değerlendirmesine yer verilmektedir.

Bulgu-1 ve Bulgu-2'ye ilişkin değerlendirme:

- (57) 21.05.2018 tarihli ve "2018ZAM.xlsx" isimli Excel belgesinin yer aldığı Bulgu-1'de YİĞİT, ZİRVE, SY ANKARA, OZAN, GÜVEN, KOLSAN ve BİRLİK'te çalışan mikser, pompa, kepçe, santral ve silobas personeline ilişkin maaş bilgilerine ve YİĞİT, ZİRVE, ANKARA, OZAN ve BİRLİK'te çalışan mikser ve pompa personeline ilişkin 2018 yılına ait zam oranlarına yer verilmektedir.
- (58) İlk bakışta, söz konusu bulgunun BİRLİK tarafından gerçekleştirilen piyasa araştırmalarından oluşan bir maaş çalışması olabileceği düşünülse de BİRLİK'in Bulgu-1'de yer alan tabloyu 31.05.2018 tarihinde GÜVEN ile paylaştığını ortaya koyan yazışmaya (Bulgu-2) ulaşılmıştır. BİRLİK tarafından GÜVEN'e 31.05.2018 tarihinde gönderilen e-postada; YİĞİT, ZİRVE, SY ANKARA, OZAN, GÜVEN ve KOLSAN'ın mikser, pompa, kepçe, santral ve silobas birimlerinde çalışan personelin maaşlarının ve YİĞİT, ZİRVE, SY ANKARA, OZAN ile BİRLİK tarafından çalışanlara uygulanacak 2018 yılı zam oranlarının yer aldığı görülmektedir. Söz konusu bulgu, Bulgu-1'de yer alan Excel tablosu ile bire bir aynı içeriğe sahip olup her iki bulgu birlikte değerlendirildiğinde; Bulgu-2'nin, Bulgu-1'de diğer rakiplerin yanı sıra BİRLİK'in çalışanlarına ödeyeceği ücret bilgilerini de içerdiği, bu bakımdan ilgili bulgunun BİRLİK ve GÜVEN arasındaki bilgi değişiminin varlığını açıkça ortaya koyduğu değerlendirilmektedir.
- (59) Söz konusu bulguda yer alan değişime konu bilginin niteliğine bakıldığında, bunların mikser, pompa, santral ve kepçe kullanımı konularında istihdam edilen çalışanlara ödenecek ücrete ek olarak asgari geçim indirimi, sefer sayısına göre ödenen ekstra ücret, yemek ücreti gibi ödeme kalemlerine ilişkin olduğu görülmektedir. Sayılan hususlar teşebbüslerin maliyet kalemini oluşturan, kamuya açık nitelik taşımayan ve

ücret başlığı altında diğer ödemelere ilişkin rekabete duyarlı bilgi niteliği taşımaktadır. Diğer yandan, paylaşımına konu bilginin BİRLİK'in çalışanlarına ödeyeceği ücret bilgilerini detaylarıyla ortaya koymaya elverişli, bu bakımdan toplulaştırılmamış olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu paylaşımına konu bilginin ayrıca, bulguların elde edildiği yıla ilişkin ve bu bakımdan güncel olduğu değerlendirilmektedir. Diğer bir deyişle söz konusu bulgular 2018 yılının Mayıs ayına ait olup BİRLİK tarafından çalışanlarına ödenen ücretler incelendiğinde, bu ücretlerin ilgili ay bakımından güncel nitelik taşıdığı anlaşılmıştır.

- (60) Bu noktada, GÜVEN tarafından anılan iletiye herhangi bir dönüş sağlanıp sağlanmadığı tespit edilememiş olmakla birlikte, dosya özelinde bu durumun, GÜVEN'in bilgi değişiminin tarafı olarak sorumlu tutulması noktasında herhangi bir etkisinin olmayacağı değerlendirilmektedir. Öte yandan e-postanın alıcısı konumundaki teşebbüsler tarafından ilgili e-postaya herhangi bir dönüş sağlanıp sağlanmadığı tespit edilememiştir. Bilindiği üzere, rekabet hukukunda bir teşebbüs yalnızca açıkça karşı beyanda bulunma (*publicly distance*) koşulunu sağlaması durumunda rekabet ihlalinin sorumlu tutulmamaktadır. Bununla kastedilen; taraflar, rekabet karşıtı amacı açık olan bir anlaşmaya/bilgi değişimine katılmadığını veyahut karşı çıktığını diğer tarafa açıkça ifade etmediği sürece rekabet ihlalinin sorumlu tutulmaya ve o anlaşmanın/bilgi değişiminin parçası olarak kabul edilmeye devam etmektedir. Mevcut bulgu özelinde, e-postanın alıcısı konumundaki GÜVEN'in söz konusu bilgi değişiminin bir parçası olmama yönünde iradesini açıkça ortaya koyan (*publicly distance*) herhangi bir belgeye ulaşamadığından, GÜVEN'in de bilgi değişiminin tarafı olarak kabul edilmesi gerektiği düşünülmektedir.
- (61) Açıklanan hususlar doğrultusunda ilgili bulgular çerçevesinde, BİRLİK'in 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olarak rakipleri ile rekabete duyarlı bilgi değişimi eylemini gerçekleştirdiği değerlendirilmektedir.

Bulgu-3'e ilişkin değerlendirme:

- (62) BİRLİK'te yapılan yerinde incelemede elde edilen bir diğer e-posta yazışmasında (Bulgu-3), BİRLİK tarafından 04.05.2020 tarihinde LİMMER, SY ANKARA ve YİĞİT³¹ yetkilileri ile³²; YİĞİT, KOLSAN, OZAN, LİMMER, ZİRVE, BİRLİK, GÜVEN ve SY ANKARA bünyesinde çalışan mikser, pompa, santral ve kepçe personeline ilişkin maaş bilgisinin yer aldığı "2020MAAŞ"³³ isimli Excel tablosunun paylaşıldığı görülmektedir.
- (63) Söz konusu e-postanın içeriğinde yer alan bilgilere bakıldığında, mikser, pompa, santral ve kepçe alanlarında çalışan personele ödenen ücret, asgari geçim indirimini, ek mesai, sefer sayısına bağlı ek ödeme ve yemek gibi ödeme kalemlerine ilişkin olduğu görülmektedir. İfade edildiği üzere, bu ödeme kalemleri teşebbüslerin maliyetlerine ilişkin olup kamuya açık olmayan rekabete duyarlı bilgi niteliği taşımaktadır.
- (64) Bununla birlikte, ilgili bulgunun 04.05.2020 tarihli olduğu ve belge adının da 2020MAAŞ.x/sx olduğu görülmekte; bu hususlar, teşebbüsten talep edilen diğer bilgiler ile birlikte değerlendirildiğinde bulguda yer alan bilgilerin güncel olduğu ve BİRLİK bakımından kendi iş gücü maliyetini ortaya koymaya elverişli ve toplulaştırılmamış olduğu görülmektedir.

³¹ Anılan bulguya YİĞİT'te yapılan yerinde incelemede de ulaşılmıştır.

³² İlgili e-posta "(.....)" hesabına da iletilmiş olup kişinin kimliği tespit edilememiştir.

³³ İlgili e-posta gövdesinde "Ekteki dosyada firmaların 2019 maaş tablosu vardır." ifadelerine yer verildiği görülmüş olup dosya rapörtörleri tarafından teşebbüslerden elde edilen cevabi yazılar doğrultusunda, belgede yer alan verilerin 2020 yılına ait olduğu tespit edilmiştir.

- (65) Öte yandan e-postanın alıcısı konumundaki teşebbüsler tarafından ilgili e-postaya herhangi bir dönüş sağlanıp sağlanmadığı tespit edilememiştir. Mevcut bulgu özelinde, e-postanın alıcısı konumundaki teşebbüslerin söz konusu bilgi değişiminin tarafı olmama yönündeki iradesini açıkça ortaya koyan herhangi bir belgeye ulaşılamadığından, BİRLİK'in rekabete duyarlı bilgi değişiminden sorumlu tutulması gerektiği değerlendirilmektedir.
- (66) Yukarıda yer verilen açıklamalar da göz önüne alındığında, BİRLİK'in 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olarak rakipleriyle rekabete hassas bilgi değişimi eylemini gerçekleştirdiği düşünülmektedir.

1.4.5. Uzlaşma Sürecine ve İdari Para Cezasına İlişkin Değerlendirme

- (67) 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası; *"Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir."* hükmünü amirdir.
- (68) Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliği'nin (Ceza Yönetmeliği) 4. maddesinde idari para cezası belirlenirken öncelikle temel para cezasının hesaplanacağı; ardından ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundurularak temel para cezasının artırılmasının ve/veya cezadan indirim yapılmasının söz konusu olacağı düzenlenmektedir.
- (69) Ceza Yönetmeliği'nin temel para cezasını düzenleyen 5. maddesinin ilk fıkrasına göre; temel para cezası hesaplanırken ihlale taraf olan teşebbüslerin Kurul tarafından saptanacak yıllık gayri safi gelirlerinin, karteller için %2'si ile %4'ü, diğer ihlaller için %0,5'i ile %3'ü arasında bir oran esas alınacaktır. Anılan maddenin ikinci fıkrasında ise birinci fıkrada yazılı oranların belirlenmesinde ilgili teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususların dikkate alınacağı hükmüne yer verilmiştir.
- (70) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrasında *"Soruşturmaya başlanmasından sonra Kurul, ilgililerin talebi üzerine veya resen, soruşturma sürecinin hızlı bitirilmesinden doğacak usuli faydaları ve ihlalin varlığına veya kapsamına ilişkin görüş farklılıklarını göz önüne alarak uzlaşma usulünü başlatabilir. Kurul, hakkında soruşturma başlatılan ve ihlalin varlığı ile kapsamını kabul eden teşebbüs veya teşebbüs birlikleri ile soruşturma raporunun tebliğine kadar uzlaşabilir."*, altıncı fıkrasında *"Bu çerçevede Kurul, hakkında soruşturma açılan taraflara, ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettikleri bir uzlaşma metni sunmaları için kesin bir süre verir. Verilen süre geçirildikten sonra yapılan bildirimler dikkate alınmaz. İhlal tespitinin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla soruşturma sonlandırılır."* ve yedinci fıkrasında *"Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir."* hükümleri yer almaktadır.
- (71) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasında ise *"Soruşturma tarafları uzlaşma taleplerini yazılı olarak Kuruma iletir. Kurul, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki hususları dikkate alarak bu talebi kabul veya ret edebileceği gibi varsa diğer tarafların da uzlaşma görüşmelerine davet edilmesine karar verebilir."* düzenlemesi bulunmaktadır.

- (72) Bu kapsamda, BİRLİK tarafından 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca uzlaşma usulünün başlatılmasına dair başvuruda bulunulmuştur. Kurulun uzlaşma başvurusunun kabulüne ilişkin 24-35/845-M sayılı kararı uyarınca, 13.09.2024 tarihinde Kurum merkez binasında BİRLİK ile uzlaşma görüşmesi gerçekleştirilmiştir.
- (73) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 6. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca yapılan görüşmede; ihlal isnadına dayanak oluşturan belgelere Soruşturma Bildiriminde yer verildiği belirtilerek, teşebbüse iddiaların içeriği, isnat edilen ihlalin niteliği, kapsamı ve süresi, sürecin uzlaşma ile sonuçlanması halinde uygulanabilecek indirim oranı ve verilebilecek idari para cezası aralığı hakkında bilgi verilmiştir.
- (74) BİRLİK ile gerçekleştirilen uzlaşma görüşmesi ve teşebbüsün uzlaşma sürecinin devamı yönündeki talebi üzerine, 26.09.2024 tarihli ve 24-39/930-MUA sayılı uzlaşma ara kararı alınmıştır. Söz konusu kararda, soruşturma sürecinin uzlaşma ile neticelenmesi halinde;
1. *Birlik Hazır Beton ve Yapı Anonim Şirketi'nin rekabete hassas bilgi değişimine yönelik uygulamalarla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,*
  2. *Bu doğrultuda, anılan teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (a) bendi ve 7. maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden %(.....) oranında olmak üzere 2.172.381,90 tutarında idari para cezası uygulanmasına,*
  3. *4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,*
  4. *Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2023 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden nihai olarak %(.....) oranında olmak üzere; 1.629.286,43 TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,*
  5. *Uzlaşma Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, uzlaşma metninin Kuruma gönderilmesi için işbu ara kararın tebliğinden itibaren anılan teşebbüse 15 gün süre verilmesine,*
  6. *Uzlaşma metninin süresi içinde gönderilmemesi halinde, Kurulun işbu ara kararıyla bağlı olmadığına"*

karar verilmiştir.

- (75) Bahse konu ara kararda ceza oranı belirlenirken yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri dikkate alınarak, BİRLİK'in rakipleri ile rekabete hassas bilgi değişiminde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmesi "diğer ihlaller" kategorisinde değerlendirilmiş ve temel para cezası başlangıç oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (76) Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ise, ihlalin süresinin temel para cezasının tespitinde dikkate alınacağı öngörülmektedir. Belirtilen hükme göre temel para cezasına esas oran; bir ila beş yıl arasında süren ihlallerde yarısı oranında, beş yıldan uzun süren ihlallerde ise bir katı oranında artırılabilecektir. Dosya mevcudundaki bilgiler ve belgeler ışığında ihlalin başlangıcına esas alınabilecek ilk belgenin tarihinin 31.05.2018, son belgenin tarihinin ise 04.05.2020 olduğu, dolayısıyla ihlalin süresinin bir yıldan uzun beş yıldan kısa olduğu tespit edilerek, temel para cezasına esas oran yarısı oranında arttırılmış, böylelikle %(.....) temel para cezası oranına ulaşılmıştır.

- (77) Dosya kapsamında Ceza Yönetmeliği'nin 6. maddesi çerçevesinde ağırlaştırıcı unsurun bulunmadığı değerlendirilmiştir. Öte yandan, iş gücü piyasalarında rekabetin sınırlandırılmasına yönelik dosya konusu ihlallere uygulanacak idari para cezasında %(.....) oranında indirim öngörülmüş ve uzlaşma indirimi öncesinde teşebbüse uygulanacak para cezası oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (78) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 8. maddesinin birinci fıkrasında;
- "1) Uzlaşma tarafı, uzlaşma ara kararında bildirilen hususları kabul etmesi halinde, aşağıdaki unsurları içeren bir uzlaşma metni sunar:*
- a) Uzlaşma tarafının ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettiğine dair açık beyanı,*
- b) Kurulun uzlaşma tarafına ihlal nedeniyle verebileceği azami idari para cezası oranı ve miktarı ile tarafın uzlaşma usulü çerçevesinde bu ceza oranını ve miktarını kabul ettiği,*
- c) Uzlaşma tarafının hakkındaki iddialar konusunda yeterli derecede bilgilendirildiği ve kendi görüşlerini ve açıklamalarını aktarmak için tarafa yeterli imkan tanındığı,*
- ç) İdari para cezasının ve uzlaşma metninde yer alan hususların uzlaşma tarafınca dava konusu yapılamayacağı."*

hükmüne yer verilmiştir.

- (79) Uzlaşma ara kararına istinaden BİRLİK tarafından süresi içinde sunulan uzlaşma metninde mezkûr kararda belirtilen hususlar kabul edilerek, teşebbüs hakkında yürütülen soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılması talep edilmiştir. BİRLİK tarafından gönderilen uzlaşma metninin Uzlaşma Yönetmeliği'nin 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan tüm unsurları içerdiği tespit edilmiştir.
- (80) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 9. maddesinin birinci fıkrasında ise; *"Uzlaşma metninin Kurum kayıtlarına girmesinden itibaren on beş gün içinde, Kurul tarafından ihlal tespitinin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla ilgili taraf bakımından soruşturma sonlandırılır."* denilmektedir.
- (81) Yukarıda yer verilen açıklamalar doğrultusunda, Kurulun yukarıda belirtilen uzlaşma ara kararı ile BİRLİK tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde Ceza Yönetmeliği kapsamında hesaplanan idari para cezasının %25 oranında indirilmesi, teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle 2023 yılı gayri safi geliri üzerinden %(.....) oranında idari para cezası uygulanması ve yürütülen soruşturmanın BİRLİK bakımından uzlaşma ile sonlandırılması sonucuna ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (82) Rekabet Kurulunun 19.10.2023 tarihli, 23-49/937-M sayılı ve 11.01.2024 tarihli, 24-03/39-M sayılı kararları ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak yürütülen soruşturma kapsamında 26.09.2024 tarihli ve 24-39/930-MUA sayılı uzlaşma ara kararına istinaden Birlik Hazır Beton ve Yapı Anonim Şirketi tarafından gönderilen uzlaşma metni 14.10.2024 tarih ve 57630 sayı ile süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Uzlaşma metinlerinde ihlalin varlığı ve kapsamı ile uzlaşma ara kararında öngörülen azami idari para cezası oranları ve tutarları teşebbüsler tarafından açıkça kabul edilmiş olup
- 1- Birlik Hazır Beton ve Yapı Anonim Şirketi'nin rekabete hassas bilgi değişimine yönelik uygulamalarla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,
  - 2- Bu doğrultuda, anılan teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim

Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik”in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (a) bendi ve 7. maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden %(...) oranında olmak üzere 2.172.381,90 TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,

- 3- 4054 sayılı Kanun’un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve “Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik”in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,
- 4- Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2023 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden nihai olarak %(...) oranında olmak üzere 1.629.286,43 TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,
- 5- Böylece Rekabet Kurulunun 19.10.2023 tarihli, 23-49/937-M sayılı ve 11.01.2024 tarihli, 24-03/39-M sayılı kararları uyarınca yürütülen soruşturmanın Birlik Hazır Beton ve Yapı Anonim Şirketi bakımından uzlaşma ile sonlandırılmasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.